

7TH IASL CONGRESS ON SPORTS LAW
PARIS, FRANCE, Nov. 30 - Dec. 2, 2000

Subject: *HUMAN RIGHTS AND SPORTS, DOPING – VIOLENCE*

FINDINGS*

I. Sports and exercise of Human Rights

There is the questioning why the athletes break the records aiming to their instant public satisfaction, since for many years of their private life, they have worked hard to succeed that record. It is time for sports, for people and life. It should be looked into, whether sports as an action, an activity is a human right. Sports activity presents nowadays sides, which have got away from the kind contest, the education, and it has taken purely the form of labour and human rights with a global character.

The human rights can be classified into three generations: a) the first is identical with the Declaration of human rights, b) the second one with the social and economical character of human rights as a states' obligation and c) the third one with men's rights, the international character of a fair trial, environment, peace and the difference of the cultural inheritance of mankind. The positive law sets in a general way the entirety of the human rights, but also a reversibility formed as prohibition and limitation of freedom a) in the name of the ideological articulation, at first and b) in the name of the freedom itself.

The exercise of human rights concerns the organised athletics. The threat of their infringement comes from the social structure. The discipline and the limitation of rights in sports must respect a series of rules and rights, such as, for example, every person's right to exercise, to the labour and contracts law, the freedom of expression, the participation in athletics, the fair trial, the right of defence, the presumption of the defendant's innocence, the freedom in private life and personal life. There is a distinction between sporting activities or organisations of a public or private nature and the limitation of rights is analogous, since in the case where the athlete belongs to an organisation (federation), which performs a public purpose or exercises public interest, then the limitation of his rights is allowed. Therefore the question is asked what the limits of the athlete's personal freedom are.

The human rights have an important position in the issue of discrimination against women. In USA 100% of women who went to the Courts won the trial based on the Constitution and no state can take a decision against the principles of equality between men and women. This law has serious implications on the issues of occupation, the coaches' fees, whether a man or a woman, and the Court judges using the same criteria based on the provision of equal treatment.

Sports constitute a special way of contribution in children's development. The young athlete's right in safety, health and the avoidance of sexual harassment enjoys analogous protection (article 33 of the Chart of Civil Rights) as well as the right of free expression (article 1 of the Chart) of one's opinion, the right of dignity of the human existence, while strict rules are provided for the discriminations and private

* The "findings" were edited by **Dimitrios Panagiotopoulos**, Assistant Professor at the University of Athens, Secretary General of the International Association of Sports Law and elaborated, with the co-operation of **Ioannis Anagnostopoulos**, Advocate, candidate Dr. in the University of Athens and Treasurer of IASL.

life. Issues which impose the protection of the juvenile athletes are in addition to the above, the removal from the family during the games, the equal school education, the trading of children and especially their exploitation by the agents during the transfers. The competitiveness and the need for a good score and a record may lead to the young athletes' doping.

The athlete's fame limits his private life. The issues of the athlete's publicity as well as their defamation, which may be done by the journalists and the mass media, are among the biggest problems. The well – intentioned will of the journalist upon his review on an athlete is a reason for the dismissal from a possible accusation of libel, if, in addition, the journalist adduces enough evidence for whatever he has published. For an example, the picture of an athlete holding the national flag of his country is allowed to be published without his permission, because in this case, the justified public interest for information regarding an important (major) athletic event is superior. The most important commodities are the athlete's physical integrity and his physical health, especially those of the minors, as a counterbalance to the issues of extreme competition, the athletes' injuries and the possibility of their indemnification. The problem of the ethics of the athlete's image and its distortion is regulated by the European Chart of Sports (see relevant decision of the European Parliament of 1996 regarding sports). The creation of a model Sponsoring and a Code of Coach Ethics is proposed.

II. Free participation in the games – Public order

From the differentiation of the sports of each kind various practices are born, which increase the spectrum of the dangers during athletics. As far as the games played outside in the fields are concerned, physical integrity is not greatly protected. People are attracted by the new sporting activities and as result, a questioning is created regarding the taking of protection measures. The French law concerning sports (1984) sets a rule and a right to exercise sports freely. The free exercise of a sport is an exercise of a human right.

Every one has to be on alert for the protection of the environment. The French Law recognises two types of rules: the suppressive ones (intervention a posteriori) and the preventive ones (previous granting of licence for action, statement etc.)

The right to exercise sports freely is subject to limitations by the public order. The competent organs for the observance of the public order in France are the police force and the municipal authorities. Limitations in personal rights are usually imposed directly by the law. The French judge forces the police to respect personal freedom. The French State Council (1992) annulled a municipal authority' s decision regarding the creation of a ski refuge, because it judged that only the legislator could do it.

Equally fundamental rights in French law are public order and health. The police force and the municipal authorities can take preventive measures for the protection of the aforementioned rights. Public freedom is also the exercise of sports activity. The Judge looks into the special circumstances of the enactment of the rules and the prohibitions. For an example, he judges the legality of a decision taken by a municipal authority, which prohibits the use of a ski slope, examining the special circumstances (hours and days the ski slope is open, its suitability and dangerousness etc.).

The environment is the greatest commodity and it imposes limitations even on the sports activities in favour of its protection. A French Court decided that a community decision regarding the prohibition of partial use of areas, which belonged to its jurisdiction, for the exercise of sports activities of climbing and walking, for reasons

of protection of the environment and especially for the protection of a special race of a harrier eagle, was legal. It is true that the mountain and the sea are not governed by laws and decrees. The rules for the protection of the rights are laid down, taking into consideration all the beneficiaries of the rights.

III. Doping and Sports

The general prohibition of doping is not a proper solution, since something that generally prevails, such as doping, cannot be wholly prohibited. It is a major question, whether one is free, if he pleases, to destroy his body. The intensiveness in the rate of practice consists a kind of doping and it is against human dignity. The athletes are subject to conventionalities in their personal life in comparison with their team one. The need to protect athletes' human rights is born by the high scores and the records, especially regarding the issues of discrimination by sex or age, competition, the refusal of the women's rights, the equality of fees, the physical performance and the right in health etc. The issues of control of the intense practice are set next to doping, while anti-doping [sets] the right and the safeguarding of dignity. Men cannot be the puppets of sports. Athletics constitutes a factor in the development of the personality. We cannot stay silent when we know that the athletes take substances within the bounds of the wild competition, and they do this in favour of athletics.

While doping spreads there is a general doubt regarding the accuracy of the game results and the performances. Therefore the problem of prevention and suppression is set as a major one. The athletic movement owes to carry out a great preventive action, consisted in the recommended medical treatment and the checking of results and performances. The athlete, according to the French legislator, is not generally punished because the authorities are afraid of the suppression. There is a confusion of powers in the athletic movement and the IOC with its today's form constitutes a multinational enterprise.

The athletic movement cannot by itself regulate the issue of doping. The harmonisation of provisions for the suppression of doping in a national and international level is required, since there are great differences in all the sectors. There are big differences in the national laws, the international rules and the regulations of national federations. From the comparison of 54 federations in Germany (by the Institute Erlangen) a difference and a multiformity of rules in connection with matters of liability, proof, penalties was ensued. That is why their harmonisation is considered as necessary for the more successful fighting of doping. The setting of new and safer method for the control of doping, such as maybe the checking of the bodily elements before and after the game (hair, voice etc.) is necessary.

There is no complete and unified way to control doping, because there is no clear and exact list of the substances. The distinction between intention and unintentional use is necessary for the imposition of penalties. Punishment requires a composed crime of doping, approaching of the possibility of guilt, proved intention and possibility of counter-evidence, in order to fortify a fair trial. The intentioned taking of substances of doping defines the extent of the penalty as well as the imposition of a fine, either big or small.

The presence of endogenous substances cannot constitute a proved use of doping, unless there is an excess of the defined in advance quantity.

IV. Violence

The sporting action is pursuant to the Charter of UNESCO a special limited human right and we ought to protect it from the arbitrariness of the state and the athletic organisations. The federations' right is a necessary counterbalance. The International Convention of human rights and the enacted measures on behalf of the states operate as a guarantee for their protection. The right in sports is not respected nowadays by all the states.

The basis of the protection of every right may be its incorporation in one of the aforementioned categories, in (a), (b) or (c) generation of human rights. The right of solidarity is incorporated in the third generation, which creates the moral environment of sports. The right in the environment constitutes a basic element for peace, which is professed by sports. But the consequence of violence is the disorder of the environment. The sports' development owes as a counterbalance to help the developing states with an international fund of assistance, the Olympic solidarity, the national inventory of co-operation etc.

The principle of analogy in the setting of limitations and the principle of assistance have grounds and suit the sports activity.

The sense of Fair Play has lost the moral core of its meaning with the internationalisation of sports. The character of the media and the spectators has changed. UNESCO is worried and troubled by the issues of: violence, doping, discriminations, competition, protection of moral values in sports. There is a difficulty in harmonisation of the regulations and the observance of the values. It is needed to return to traditional forms of sports and to get away from the wild competition.

The Convention regarding the violence in athletic fields and the recommendations published have to be applied in connection with the human rights. The limitations have to safeguard the spectator's rights and protect him from racism and xenophobia.

Measures for the fighting of hooligans in international games (see European Rules UEFA, 11th ed. Apr. 2000) must constitute the important changes in the specifications of the international games fields, the prohibition of tickets selling, as well as the measures of every kind inside and outside the fields, without harming the basic right of a person to freely circulate. It is possible to impose possible limitations in favour of the public order, if they are necessary, even on a personal level but not on a team level and jointly. In the states, which haven't ratified the convention of Segen nothing is mentioned regarding human rights and control is not provided. The convention sets a limitation in favour of the public order.

By virtue of EURO 2000, as far as the circulation and the public order are concerned, there is a need for harmonisation of the national rules, for common politics, expansion of the co-operation in the issue of entrance – exit out of athletic fields, tickets control, the politics of selling and harmonisation of the rules of competition.

Based on a pre-trial question (EE 177) regarding the principle of guilt and the manner of proof of innocence, the Constitutional court of Portugal ruled that an athletic union may be disqualified as objectively liable for incidents of violence in a field, because precautions and measures were not taken for the fighting of violence.

V. Athletically unfair action – Disciplinary power – Imposition of penalties

No athlete may move without limitations. Regarding the issue of imposition of penalty in every offence or breach, three things should preoccupy us: a) whether the breach is limited in the athletic system only, b) whether the breach overcomes the athletic system and enters into the common penal system (therefore a co-ordination of both the systems is needed for the punishment) and c) whether there are

contradictory/inconsistent provisions or decisions regarding the imposition of penalty between the two aforementioned systems (i.e. conviction pursuant to the athletic system and acquittal by virtue of the penal one or vice versa)

Based on the above, the infringer should either be impeached only to the penal judge or a combination of civil and penal provisions should be made for the imposition of a penalty, indemnification etc.

In all the cases of penal offences in athletic activity the victim's consent plays a basic role for the imputation of liability. The consent and the will of the athlete to participate in dangerous sports (i.e. boxing) should always be looked into, since nowadays it is more and more required by the athlete to take more risks during the exercise of the sporting activity.

As far as the penal offences in athletic games are concerned, the intervention by the state of the penal judge in English Law is limited, contrary to USA. In Italy the matter of danger is taken into serious consideration for the same issue. Recent decision of an Italian Court, reverting the precedent so far, ruled that an athlete has penal liability if he injured his opponent breaching the enacted rules of the relevant sport. Namely, the causal connection between the injury and the observance of rules is examined nowadays, in order to impute liability to a contesting athlete, which in earlier years never was an object of judicial control.

The disciplinary organisations ought to examine in depth the merits of the case, with a specific procedure and an expansion of relevant decisions. The athlete's defence before the organisations of every kind, presupposes the right of hearing. The characteristics of the defence are the knowledge of the accusation, the kind of penalty he faces, and the existence of a specific offence. International principles with a unified manner of encounter are needed, substantially as well as procedurally. According to the American Professor J. Nafziger, the European way of encounter is becoming more and more legal and it overcomes the phase of the dispute. The international character of these principles impose the taking of a decision by Arbitration. The Arbitrators ought to restore justice and the nature of the judge should be defined. The character of the automatic imposition of penalty has been called into question and a way of ratifying the decisions is required.

In accordance with the human rights and the international law, the international control of the international federations for trustworthiness and safeguarding of the international athletic legal order by the internationally organised as a state society with an international athletic organisation, an athletic UN, is necessary¹. The jurisdiction and the procedure is not a privilege of the executive power. The Court of Arbitration for Sport (CAS) is a Court with «elite» prosecutors but it constitutes a global Corpus. It was the first time that the themes of doping, violence and human rights were globally discussed.

Athens, 15.12.2000

¹ This position was stated at first in the International Convention of Olympia which was organised by the Hellenic Center of Research of Sports Law September 3-7, 1991 re: The Institution of the Olympic Games – Scientific Approach (Homonymous Volume, Telethron 1993)

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
7^Ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
 MAISON DU BARREAU, ΠΑΡΙΣΙ, 30 ΝΟΕΜ. - 2 ΔΕΚ. 2000

ΘΕΜΑ: ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, DOPING – ΒΙΑ

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ*

I. Αθλητισμός και άσκηση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Υπάρχει προβληματισμός γιατί οι αθλητές να καταρρίπτουν τα ρεκόρ με σκοπό τη στιγμιαία δημόσια ικανοποίησή τους, αφού για πολλά χρόνια στον ιδιωτικό τους βίο έχουν κοπιάσει ώστε να πετύχουν το ρεκόρ. Είναι ώρα για αθλητισμό για τον άνθρωπο και τη ζωή. Ερευνητέο είναι, αν ο αθλητισμός ως πράξη, δραστηριότητα αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα. Η αθλητική δραστηριότητα εμφανίζει σήμερα πλευρές που έχουν ξεφύγει από τον ευγενή αγώνα, την παιδιά, και έχει εκλάβει καθαρώς μορφή εργασίας και δικαιωμάτων του ανθρώπου με παγκόσμιο χαρακτήρα.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να καταταχθούν σε τρεις γενεές: α) η πρώτη ταυτίζεται με τη διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, β) η δεύτερη με τον κοινωνικό και οικονομικό χαρακτήρα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως υποχρέωση των κρατών και γ) η τρίτη με τα δικαιώματα του ανθρώπου, το διεθνή χαρακτήρα για δίκαιη δίκη, περιβάλλον, ειρήνη και διαφορά πολιτισμικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας. Το θετικό δίκαιο θέτει κατά τρόπο γενικό την ολότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και μια αντιστρεψιμότητα υπό τη μορφή της απαγόρευσης και του περιορισμού της ελευθερίας α) εν ονόματι της ιδεολογικής άρθρωσης, σε αρχική φάση και β) εν ονόματι της ίδιας της ελευθερίας.

Η άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αφορά στην οργανωμένη άθληση. Η απειλή προσβολής τους προέρχεται από την κοινωνική δομή. Η πειθαρχία και ο περιορισμός δικαιωμάτων στον αθλητισμό πρέπει να σέβονται σειρά κανόνων και δικαιωμάτων, όπως, λόγου χάρη, το δικαίωμα κάθε ατόμου στην άσκηση, το δίκαιο της εργασίας και των συμβάσεων, την ελεύθερη έκφραση, τη συμμετοχή στην άθληση, τη δίκαιη δίκη, το δικαίωμα υπεράσπισης, το τεκμήριο αθωότητας του κατηγορουμένου, την ελευθερία στον ιδιωτικό βίο και την ατομική ζωή. Υπάρχει διάκριση μεταξύ δημόσιου ή ιδιωτικού χαρακτήρα αθλητικών δραστηριοτήτων ή φορέων και ο περιορισμός δικαιωμάτων είναι ανάλογος, αφού, σε περίπτωση που αθλητής ανήκει σε φορέα (ομοσπονδία) που επιτελεί δημόσιο σκοπό ή ασκεί δημόσιο συμφέρον, τότε είναι επιτρεπτός ο περιορισμός των δικαιωμάτων του. Τίθεται επομένως το ερώτημα ποια είναι τα όρια της ατομικής ελευθερίας του αθλητή.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα κατέχουν σημαντική θέση στο ζήτημα της διάκρισης κατά των γυναικών. Στην Αμερική το 100% των γυναικών που προσέφυγαν στα Δικαστήρια κέρδισαν τη δίκη βάσει του Συντάγματος και καμιά πολιτεία δεν μπορεί να πάρει απόφαση αντίθετη στις αρχές της ισότητας ανδρών και γυναικών. Ο νόμος αυτός έχει σοβαρές επιπτώσεις στα θέματα απασχόλησης, στις αμοιβές προπονητών, άνδρα και γυναίκας, και το Δικαστήριο κρίνει με τα ίδια κριτήρια στη βάση της ρήτηρας της ίσης μεταχείρισης.

* Τα Πορίσματα επιμελήθηκε ο Δρ. Δημήτρης Παναγιωτόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Αθλητικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών - Δικηγόρος, Γενικός Γραμματέας της Διεθνούς Ενώσεως Αθλητικού Δικαίου, με τη συνεργασία του Ι. Αναγνωστόπουλου Δικηγόρου, υπ. Δρα Πανεπιστημίου Αθηνών και Ταμία της ΔΕΑΔ

Ο αθλητισμός αποτελεί ειδικό τρόπο συμβολής στην ανάπτυξη των παιδιών. Ανάλογης προστασίας (άρθρο 33, Χάρτας Δικαιωμάτων του Πολίτη) απολαμβάνει το δικαίωμα του νεαρού αθλητή στην ασφάλεια, την υγεία και στην αποτροπή σεξουαλικής παρενόχλησης, αλλά και το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης (άρθρο 1, Χάρτας), της γνώμης, της αξιοπρέπειας της ανθρώπινης ύπαρξης, ενώ προβλέπονται αυστηρές διατάξεις για τις διακρίσεις και την ιδιωτική ζωή. Ζητήματα που επιβάλλουν προστασία των ανηλίκων αθλητών είναι, επιπλέον των ανωτέρω, η απομάκρυνση από την οικογένεια κατά τους αγώνες, η ισότιμη σχολική εκπαίδευση, η εμπορία παιδιών και ειδικότερα η εκμετάλλευσή τους από τους μεσάζοντες κατά τις μετεγγραφές. Η ανταγωνιστικότητα και η ανάγκη για καλό αποτέλεσμα και ρεκόρ μπορεί να οδηγήσουν στο doping νεαρών αθλητών.

Η φήμη του αθλητή περιορίζει την ιδιωτική του ζωή. Τα θέματα δημοσιότητας για αθλητές καθώς και η δυσφήμισή τους, που μπορεί να επέλθει από τους δημοσιογράφους και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, είναι από τα ύψιστα προβλήματα. Η καλοπροαίρετη βούληση του δημοσιογράφου κατά την κριτική του σε αθλητή είναι λόγος απαλλαγής του από τυχόν κατηγορία δυσφήμισης, αν επιπλέον ο δημοσιογράφος παρουσιάσει και αρκετά στοιχεία για τα όσα δημοσίευσε. Για παράδειγμα, η φωτογραφία αθλητή που κρατά την εθνική σημαία της χώρας του επιτρέπεται να δημοσιεύεται χωρίς την άδειά του, γιατί στην περίπτωση αυτή είναι υπέρτερο το δικαιολογημένο συμφέρον του κοινού για πληροφόρηση ενός σημαντικού (μειζονος) αθλητικού γεγονότος. Ύψιστα αγαθά αποτελούν η σωματική ακεραιότητα του αθλητή και η σωματική υγεία, ειδικότερα του ανηλίκου, σε αντιστάθμισμα με τα ζητήματα άκρατου ανταγωνισμού, τους τραυματισμούς αθλητών και τη δυνατότητα αποζημίωσής τους. Με την ευρωπαϊκή χάρτα αθλητισμού τίθεται το πρόβλημα της δεοντολογίας της εικόνας αθλητή και της παραποίησης της (βλ. σχετική απόφαση του Ευρ. Κοινοβουλίου του 1996 για τον αθλητισμό). Προτείνεται η δημιουργία προτύπου Sponsoring και Κώδικα Προπονητικής Δεοντολογίας.

II. Ελεύθερη συμμετοχή στα αθλήματα – Δημόσια τάξη

Από τη διαφοροποίηση των κάθε είδους αθλημάτων γεννώνται ποικιλόμορφες πρακτικές που αυξάνουν το φάσμα των κινδύνων κατά την άθληση. Στα αθλήματα που γίνονται στη φύση δεν υπάρχει μεγάλη προστασία της σωματικής ακεραιότητας. Ο κόσμος έλκεται από τις νέες αθλητικές δραστηριότητες με αποτέλεσμα τη δημιουργία προβληματισμού για λήψη νέων μέτρων προστασίας. Ο Γαλλικός νόμος περί αθλητισμού (1984) θεσπίζει κανόνα και δικαίωμα στην ελεύθερη άθληση. Η ελεύθερη άσκηση αθλήματος αποτελεί άσκηση ατομικού δικαιώματος.

Ο καθένας πρέπει να επαγρυπνά για την προστασία του περιβάλλοντος. Το Γαλλικό Δίκαιο αναγνωρίζει δύο τύπους κανόνων: τους κατασταλτικούς (εκ των υστέρων επέμβαση) και τους προληπτικούς (προηγούμενη παροχή άδειας για ενέργεια, δήλωση κ.λπ.)

Το δικαίωμα της ελεύθερης άθλησης υφίσταται περιορισμούς από τη δημόσια τάξη. Όργανα τήρησης της δημόσιας τάξης στη Γαλλία αποτελούν οι αστυνομικές και οι δημοτικές αρχές. Περιορισμοί σε ατομικές ελευθερίες συνήθως επιβάλλονται κατευθείαν από το νόμο. Ο Γάλλος δικαστής επιβάλλει στην αστυνομία να σέβεται την ατομική ελευθερία. Το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας (1992) ακύρωσε απόφαση δημοτικής αρχής αρχών περί δημιουργίας καταφυγίου σκι, γιατί έκρινε πως μόνο ο νομοθέτης μπορούσε να το κάμει.

Εξίσου θεμελιακά δικαιώματα στο Γαλλικό Δίκαιο είναι η δημόσια τάξη και η υγεία. Οι αστυνομικές και δημοτικές αρχές μπορούν να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για

την προστασία των παραπάνω δικαιωμάτων. Δημόσια ελευθερία είναι και η άσκηση αθλητικής δραστηριότητας. Ο Δικαστής ελέγχει τις ειδικές συνθήκες θέσπισης κανονισμών και απαγορεύσεων. Για παράδειγμα, κρίνει τη νομιμότητα απόφασης δημοτικής αρχής που απαγορεύει τη χρησιμοποίηση πίστας σκι, ελέγχοντας τις ειδικές συνθήκες (ώρες και ημέρες λειτουργίας πίστας, καταλληλότητα και επικινδυνότητα αυτής κ.λπ.).

Το περιβάλλον είναι ύψιστο αγαθό του ανθρώπου και επιβάλλει περιορισμούς ακόμη και αθλητικών δραστηριοτήτων χάριν της προστασίας του. Γαλλικό Δικαστήριο έκρινε νόμιμη απόφαση κοινότητας περί απαγόρευσης μερικής χρησιμοποίησης χώρων που ανήκαν στη δικαιοδοσία της για άσκηση αθλητικών δραστηριοτήτων αναρρίχησης και περιπάτου, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και ειδικότερα χάριν της προστασίας σπάνιου είδους γυπαετών. Είναι αλήθεια πως το βουνό και η θάλασσα δεν κυβερνώνται με νόμους και διατάγματα. Οι κανόνες προστασίας των δικαιωμάτων θεσπίζονται λαμβάνοντας υπόψη όλους τους χρήστες των δικαιωμάτων.

III. Doping και Αθλητισμός

Η γενική απαγόρευση του doping δεν είναι ορθή λύση, αφού κάτι που επικρατεί γενικά, όπως το doping, δεν μπορεί να απαγορευθεί καθολοκληρίαν. Αποτελεί μείζον ερώτημα αν το άτομο είναι ελεύθερο, αν επιθυμεί, να καταστρέφει το σώμα του. Η εντατικοποίηση στην προπόνηση αποτελεί είδος doping και αντίκειται στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Υφίστανται συμβατότητες για αθλητές στην προσωπική τους ζωή σε σύγκριση με την ομαδική. Μέσα από τις υψηλές επιδόσεις και τα ρεκόρ, γεννιέται η ανάγκη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των αθλητών, ιδίως στα ζητήματα διάκρισης κατά φύλο ή ηλικία, στον ανταγωνισμό, στην άρνηση των δικαιωμάτων των γυναικών, στην ισότητα των αμοιβών, στη φυσική επίδοση και το δικαίωμα στην υγεία κ.λπ. Με το doping τίθεται το ζήτημα ελέγχου της εντατικής προπόνησης, ενώ με το αντί doping, το δικαίωμα και η εξασφάλιση της αξιοπρέπειας. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να είναι υποχείριο του αθλητισμού. Ο Αθλητισμός αποτελεί παράγοντα ανάπτυξης της προσωπικότητας. Δεν μπορούμε να μείνουμε βουβοί όταν ξέρουμε ότι γίνεται χρήση ουσιών από τους αθλητές στο πλαίσιο του ξέφρενου ανταγωνισμού, και τούτο χάριν του αθλητισμού.

Με το doping υφίσταται γενικώς αμφισβήτηση για την ορθότητα των αγωνιστικών αποτελεσμάτων και των επιδόσεων. Τίθεται δηλαδή ως μείζον το πρόβλημα πρόληψης και καταστολής. Το αθλητικό κίνημα οφείλει μεγάλη προληπτική δράση, συνιστάμενη στην ιατρική παρακολούθηση και τον έλεγχο αποτελεσμάτων και επιδόσεων. Για το Γάλλο νομοθέτη ο αθλητής δεν τιμωρείται γενικώς επειδή οι αρχές φοβούνται την καταστολή. Στο αθλητικό κίνημα υφίσταται σύγχυση εξουσιών και η ΔΟΕ με τη σημερινή της μορφή αποτελεί πολυεθνική επιχείρηση.

Το αθλητικό κίνημα δεν μπορεί από μόνο του να ρυθμίσει το doping. Αναγκαιότητα είναι η εναρμόνιση ρυθμίσεων καταπολέμησης του doping σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθότι υφίστανται μεγάλες διαφορές σ' όλους τους τομείς. Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στους εθνικούς νόμους, διεθνείς κανόνες και κανονισμούς εθνικών ομοσπονδιών. Από τη σύγκριση 54 ομοσπονδιών στη Γερμανία (από το Ινστιτούτο του Erlangen) προέκυψε διαφορά και πολυμορφία κανόνων σε θέματα ευθύνης, απόδειξης, ποινών. Γι' αυτό κρίνεται απαραίτητη η εναρμόνισή τους για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του doping. Είναι απαραίτητη η θέσπιση νέων και ασφαλέστερων μεθόδων ελέγχου του doping, όπως, ενδεχομένως ο έλεγχος πριν ή και μετά τον αγώνα των στοιχείων του σώματος (μαλλιών, φωνής κ.λπ.).

Δεν υφίσταται πλήρης και ενιαίος τρόπος ελέγχου του doping, γιατί δεν είναι σαφής και ακριβής ο κατάλογος των ουσιών. Για την επιβολή ποινών είναι απαραίτητη η διάκριση της πρόθεσης από την ανυπαίτια χρήση. Για την τιμωρία απαιτείται στοιχειοθέτηση του αδικήματος του doping, προσέγγιση της πιθανότητας ενοχής, αποδεδειγμένη πρόθεση και δυνατότητα ανταπόδειξης, ώστε να κατοχυρώνεται η δίκαιη δίκη. Η λήψη ουσιών doping από πρόθεση προσδιορίζει τόσο το μέγεθος της ποινής όσο και την επιβολή προστίμου, μικρού ή μεγάλου.

Η παρουσία ενδογενών ουσιών δεν μπορεί να αποτελέσει αποδεδειγμένη χρήση doping, παρά μόνο αν υπάρχει υπέρβαση της εκ των προτέρων προσδιορισμένης ποσότητας.

IV. Βία

Η αθλητική πράξη αποτελεί κατά το χάρτη της UNESCO ένα ειδικό περιορισμένο ανθρώπινο δικαίωμα και οφείλουμε προστασία από την αυθαιρεσία του κράτους και των αθλητικών οργανώσεων. Το δικαίωμα των ομοσπονδιών είναι αναγκαίο αντιστάθμισμα. Η διεθνής σύμβαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τα θεσπιζόμενα μέτρα εκ μέρους των κρατών λειτουργούν ως εγγύηση για την προστασία αυτών. Το δικαίωμα στον αθλητισμό δεν είναι σήμερα σεβαστό από όλα τα κράτη.

Βάση προστασίας κάθε δικαιώματος μπορεί να είναι η ένταξή του σε μια από τις προαναφερθείσες κατηγορίες της α', ή της β', ή της γ' γενεάς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το δικαίωμα της αλληλεγγύης εντάσσεται στην τρίτη γενιά, η οποία δημιουργεί το ηθικό περιβάλλον του αθλητισμού. Το δικαίωμα του περιβάλλοντος αποτελεί βασικό συστατικό για την ειρήνη, την οποία επαγγέλλεται και ο αθλητισμός. Με τη βία όμως επέρχεται διαταραχή του περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη στον αθλητισμό οφείλει ως αντιστάθμισμα τη βοήθεια στα αναπτυσσόμενα κράτη με διεθνές ταμείο βοήθειας, με την ολυμπιακή αλληλεγγύη, την εθνική απογραφή συνεργασίας κ.λπ.

Η αρχή της αναλογικότητας στη θέσπιση περιορισμών και η αρχή της επικουρικότητας βρίσκουν έδαφος και αρμόζουν στην αθλητική δραστηριότητα.

Η έννοια του Fair Play έχασε τον ηθικό πυρήνα του νοήματός της με τη διεθνοποίηση του αθλητισμού. Τα MME και οι θεατές άλλαξαν χαρακτήρα. Την UNESCO ανησυχούν και προβληματίζουν τα ζητήματα: βία, doping, διακρίσεις, ανταγωνισμός, προστασία των ηθικών αξιών στον αθλητισμό. Υπάρχει δυσκολία στην εναρμόνιση των κανονισμών και την τήρηση των αξιών. Είναι ανάγκη επιστροφής σε παραδοσιακές μορφές αθλητισμού για να ξεφύγουμε από τον ξέφρενο ανταγωνισμό.

Η σύμβαση για τη βία στους αθλητικούς χώρους και οι συστάσεις που έχουν εκδοθεί πρέπει να εφαρμόζεται σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι περιορισμοί θα πρέπει να εξασφαλίζουν τα δικαιώματα του θεατή και να τον προστατεύουν από φυλετισμό και ξενοφοβία.

Μέσα για την καταπολέμηση των χούλιγκαν διεθνών αγώνων (βλ. Ευρ. Κανόνες UEFA, 11^η έκδ. Απρ. 2000) θα πρέπει να αποτελέσουν οι σημαντικές αλλαγές στις προδιαγραφές των γηπέδων διεθνών αγώνων, οι απαγορεύσεις πώλησης εισιτηρίων, καθώς και τα κάθε είδους μέτρα μέσα και έξω από τα γήπεδα, χωρίς να βλάπτεται το θεμελιώδες δικαίωμα του ατόμου στην ελεύθερη κυκλοφορία. Τυχόν περιορισμοί χάριν της δημόσιας τάξης είναι δυνατόν να επιβάλλονται αν είναι αναγκαίοι και σε ατομικό επίπεδο, όχι όμως ομαδικά και συλλογικά. Για κράτη εκτός της συνθήκης του Σένγκεν δεν αναφέρεται κάτι για ανθρώπινα δικαιώματα και δεν προβλέπεται έλεγχος. Με τη συνθήκη τίθεται περιορισμός χάριν της δημόσιας τάξης.

Σύμφωνα με το Ευρώ 2000, όσον αφορά στην κυκλοφορία και τη δημόσια τάξη, υφίσταται ανάγκη εναρμόνισης των εθνικών κανόνων, για κοινή πολιτική, διεύρυνση της συνεργασίας στο ζήτημα εισόδου – εξόδου σε αγωνιστικούς χώρους, στον έλεγχο των εισιτηρίων, στην πολιτική της πώλησης και εναρμόνιση των κανόνων ανταγωνισμού.

Με βάση προδικαστικό ερώτημα (ΕΕ 177) ως προς την αρχή της ενοχής και τον τρόπο απόδειξης της αθωότητας, το Συνταγματικό δικαστήριο της Πορτογαλίας έκρινε ότι μπορεί να αποκλεισθεί αθλητικό σωματείο ως αντικειμενικά υπεύθυνο επεισοδίων βίας σε γήπεδο, επειδή δεν είχαν προβλεφθεί ούτε ληφθεί μέτρα για την καταπολέμηση της βίας.

V. Αθλητικώς άδικη πράξη - Πειθαρχική εξουσία - Επιβολή ποινών

Κανείς αθλητής δεν μπορεί να κινείται χωρίς περιορισμούς. Για το θέμα επιβολής ποινής σε κάθε παράπτωμα ή παράβαση θα πρέπει να μας απασχολήσουν τρία ζητήματα: α) αν η παράβαση περιορίζεται μόνο στο αθλητικό σύστημα, β) αν η παράβαση ξεπερνάει το αθλητικό σύστημα και μπαίνει στο κοινό ποινικό σύστημα (οπότε χρειάζεται συντονισμός των δύο συστημάτων για την τιμωρία) και γ) αν υπάρχουν αντιφατικές διατάξεις ή αποφάσεις επιβολής ποινής μεταξύ των δύο παραπάνω συστημάτων (π.χ. καταδίκη κατά το αθλητικό σύστημα και αθώωση κατά το ποινικό ή και αντίστροφα).

Με βάση τα παραπάνω, ο παραβάτης ή θα πρέπει να παραπέμπεται μόνο στον ποινικό δικαστή ή να γίνεται συνδυασμός αστικών και ποινικών διατάξεων για την επιβολή ποινής, αποζημίωσης κ.λπ.

Σε όλες τις περιπτώσεις ποινικών αδικημάτων στην αθλητική δραστηριότητα βασικό ρόλο για τον καταλογισμό ευθύνης παίζει η συναίνεση του παθόντος. Θα πρέπει πάντοτε να ελέγχεται η συναίνεση και βούληση του αθλητή να συμμετάσχει σε επικίνδυνα αθλήματα (π.χ. πυγμαχία), αφού σήμερα απαιτείται όλο και περισσότερο να αναληφθούν από τον αθλητή περισσότεροι κίνδυνοι κατά την άσκηση της αθλητικής δραστηριότητας.

Όσον αφορά ποινικά αδικήματα σε αθλητικούς αγώνες, η κρατική παρέμβαση του ποινικού δικαστή στο Αγγλοσαξονικό Δίκαιο είναι περιορισμένη, σε αντίθεση με τις ΗΠΑ. Για το ίδιο θέμα στην Ιταλία λαμβάνεται σοβαρά υπόψη το ζήτημα του κινδύνου. Πρόσφατη απόφαση ιταλικού Δικαστηρίου ανατρέποντας, τη μέχρι σήμερα νομολογία, έκρινε πως έχει ποινική ευθύνη αθλητής αν τραυμάτισε αντίπαλό του παραβιάζοντας τους θεσπισμένους κανονισμούς του οικείου αθλήματος. Δηλαδή, ελέγχεται σήμερα η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ τραυματισμού και τήρησης κανόνων παιδιάς, προκειμένου να καταλογισθεί ευθύνη σε αγωνιζόμενο αθλητή, πράγμα που παλαιότερα ουδέποτε αποτελούσε αντικείμενο δικαστικού ελέγχου.

Τα πειθαρχικά όργανα οφείλουν την σε βάθος εξέταση της ουσίας της υπόθεσης με συγκεκριμένη διαδικασία και διερεύνηση παρομοίων αποφάσεων. Η υπεράσπιση του αθλητή ενώπιον των κάθε είδους οργάνων προϋποθέτει δικαίωμα ακροάσεως. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της υπεράσπισης είναι η γνώση της κατηγορίας, το είδος της ποινής που αντιμετωπίζει και η ύπαρξη συγκεκριμένου αδικήματος. Απαιτούνται διεθνείς αρχές με ενιαίο τρόπο αντιμετώπισης τόσο επί της ουσίας όσο και επί της διαδικασίας. Κατά τον αμερικανό καθηγητή J. Nafziger ο ευρωπαϊκός τρόπος αντιμετώπισης γίνεται όλο και πιο νομότυπος και ξεπερνά τη φάση της φιλονικίας. Ο διεθνής χαρακτήρας των αρχών αυτών επιβάλλει τη λήψη απόφασης με Διαιτησία. Οι διαιτητές οφείλουν να αποδίδουν δίκαιο και πρέπει να προσδιορισθεί η

φύση του δικαστή. Ο χαρακτήρας της αυτόματης επιβολής ποινής έχει αμφισβητηθεί και απαιτείται τρόπος κύρωσης των αποφάσεων.

Σύμφωνα με τα ανθρώπινα δικαιώματα και το διεθνές δίκαιο, είναι αναγκαίος, ο διεθνής έλεγχος των διεθνών ομοσπονδιών για αξιοπιστία και διασφάλιση της διεθνούς αθλητικής έννομης τάξης, από την διεθνώς σε κράτος οργανωμένη κοινωνία με ένα διεθνή αθλητικό φορέα, έναν αθλητικό ΟΗΕ². Η δικαιοδοσία και η διαδικασία δεν αποτελεί προνόμιο μόνο της εκτελεστικής εξουσίας. Το Διαιτητικό Δικαστήριο του Αθλητισμού (CAS) είναι ένα Δικαστήριο με κατηγορούς elit, αλλά αποτελεί ένα παγκόσμιο Corpus.

Πρώτη φορά συζητήθηκε παγκοσμίως το θέμα doping, βία και ανθρώπινα δικαιώματα.

Αθήνα 15.12.2000

² Η θέση αυτή είχε διατυπωθεί αρχικά στο Παγκόσμιο Συνέδριο της Ολυμπίας που οργάνωσε το Ελληνικό Κέντρο Έρευνας Αθλητικού Δικαίου 3-7 Σεπτεμβρίου 1991 με θέμα : Ο Θεσμός των ολυμπιακών Αγώνων - διεπιστημονική Προσέγγιση (Ομώνυμος τόμος , Τελέθειον 1993).